

Plenum

Onsdag 26.11.2025 kl. 14.00—23.10

13. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker och bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker samt upphävande av en lag om ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker

Regeringens proposition RP 123/2025 rd

Utskottets betänkande FiUB 18/2025 rd

Andra behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 13 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas.

Debatten börjar. — Ledamot Hänninen.

Debatt

19.00 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies, hyvät kollegat! Kaikki me tiedämme, että arjen valinnat vaikuttavat terveyteemme, usein juuri ne pienet valinnat, kuten valitsemme-ko hissin sijaan portaat ja mitä juomme janoon. Nyt käsiteltävä virvoitusjuomaveron uudistus on harkittu tätä silmällä pitäen.

Tässä esityksessä virvoitusjuomavero porrastetaan kuuteen luokkaan juoman sokeripitoisuuden mukaan. Mitä enemmän sokeria, sitä enemmän veroa. Tämä on selvä viesti. Me Suomessa tarvitsemme terveellisten elämäntapojen kunnianpalautuksen. Suomen kansa on tällä hetkellä huonommassa kunnossa kuin koskaan aikaisemmin sotien jälkeen. Se on uhka, se on riski, kansakunnalle ja turvallisuudelle.

Arvoisa puhemies! Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi makeimmat virvoitusjuomat maksavat jatkossa enemmän, kun taas vähemmän sokeria sisältävät tuotteet nousevat hinnaltaan maltillisemmin. Mutta esitys sisältää muitakin yksityiskohtia. Jatkossa vero ulottuisi myös yli viiden litran myyntipakkauksiin ja kiinteisiin juoma-aineksiin, jotta porsaanreiät saadaan tukittua. Samoin kasvispohjaisissa juomissa rajattaisiin verovapaus vain niihin, joissa on riittävästi kalsiumia, jotta terveyttä tukevat vaihtoehdot säilyvät edullisimpina. Tämä ei ole siis pelkkää verotekniikkaa vaan keino ohjata kulutusta terveellisempiin valintoihin ja varmistaa, että verotus kohtelee kaikkia tuotteita reilusti.

Arvoisa puhemies! Kyseessä on selkeä arvovalinta. Tämä esitys on konkreettinen esimerkki hallituksen kestävästä verotuksen linjasta, jossa verotuksen painopistettä siirretään työn verotuksesta haittaveroihin. Näin lopputulos on selvä ja välttämätön. Verotus toimii kahdella rintamalla: se turvaa julkista taloutta ja tukee kansanterveyttä. Hallitus haluaa näyttää, että vastuullinen veropolitiikka voi olla sekä taloudellisesti että inhimillisesti kestävä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Punkt i protokollet PR 116/2025 rd

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Löfström.

19.04 **Mats Löfström r:** Ärade fru talman! På Åland har vi flera små producenter inom dryckesproduktion baserad på lokala naturliga råvaror, såsom äpplen, men också av läskedrycker. Ålands äppelodlingar och den produktion av äppeljuice och andra drycker som sker i mindre skala är en viktig del av vår kultur, vår ekonomi, utvecklingen av det åländska näringslivet och en levande landsbygd.

I dag är de små producenterna befriade från den här punktskatten ifall deras produktion är mindre än 70 000 liter per år, och så ska det också förbli när den här lagändringen godkänns. Det är bra, eftersom det tryggar små producenter som inte har storskalighet och annars har samma konkurrenskraft som globala läsk- och juicemärken.

Problemet är att om man går över 70 000-litersgränsen med så lite som bara en liter, så tvingas man betala skatten för hela produktionen, också för den del som understiger gränsen. Det här skapar en tröskel för små producenter att vilja expandera över gränsen på 70 000 liter. Det hämmar företagandet och tillväxten. Det skapar också en orättvisa små producenter emellan. En producent som tillverkar 60 000 liter betalar ingen punktskatt, men en producent som tillverkar 85 000 liter, alltså bara 25 000 liter mer, betalar punktskatt på hela produktionen om 85 000 liter, inte enbart på de 15 000 liter som överstiger gränsen.

Det här är en orättvisa och den hämmar utvecklingen, för det är inte frågan om någon speciellt liten punktskatt, utan den är väldigt betydande för slutpriset på försäljningen. Därför, ärade talman, borde man göra om lagen så att producenterna behövde betala punktskatt först för den produktion som överstiger 70 000 liter. Det är det här som uttalandet i utskottets betänkande syftar till och att statsrådet därför ska följa upp det här beslutet.

Ärade talman! Även om tjänstemännen på finansministeriet bedömt det som mycket svårt eller till och med omöjligt — även om ingenting borde vara omöjligt — att införa en reglering som skiljer mellan drycker med och utan tillsatt socker, vore detta i en ideal värld den mest rättvisa lösningen. På så vis skulle finländska och åländska frukt- och bärjuiceproducenter som gör sina produkter på naturliga råvaror, som innehåller naturligt socker, inte drabbas av den extra punktskatten på samma vis som exempelvis energi- och coladrycker som har mycket tillsatt socker.

Frukt- och bärjuicer innehåller tyvärr ganska mycket socker, även om det är naturligt. Därför drabbas man då man skärper den här punktskatten, vilket är beklagligt, eftersom punktskatten redan varit på en hög nivå. De här ändringarna i punktskatten motiveras med att de ska korrelera med nivån av socker i dryckerna. Samtidigt är det viktigt att påpeka att också drycker såsom vatten, som inte innehåller något socker alls, drabbas av den här punktskatten, eftersom dess huvudsakliga syfte är att hämta in pengar till statskassan som behövs för att balansera den offentliga ekonomin. — Tack.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kallio poissa, edustaja Kettunen poissa, edustaja Lohi poissa.

Riksdagen avslutade debatten.

Punkt i protokollet PR 116/2025 rd

Riksdagen godkände lagförslag 1—3 i proposition RP 123/2025 rd utifrån beslutet i första behandlingen. Andra behandlingen av lagförslagen avslutades. Riksdagen godkände betänkandets förslag till uttalande. Ärendet slutbehandlat.